

Oikeusasiamiehen kanslia

oikeusasiamies@eduskunta.fi

25.4.2017

Dnro 218/2017

KANTELU EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIEHELLE

Kantelijan tiedot

Nimi: Paliskuntain yhdistys

Osoite: Koskikatu 33 A, 96190 Rovaniemi

Puhelin: 040 199 1066

sähköposti: kirjaamo@paliskunnat.fi

Kantelun kohde: Maaseutuvirasto

Selostus Maaseutuviraston lainvastaisesta menettelystä

Maaseutuvirasto on antanut riistavahinkolain mukaisten petovahinkokorvauksien saajien nimet ja heille maksetut vahingonkorvaussummat medialle, joka puolestaan on julkaissut nimilistat henkilöittäin ja kotipaikoittain (paliskunnittain) sekä maksetut vahingonkorvaukset euro-määräisinä sanomalehdessä 9.2.2017 (¹Lapin kansa). Maaseutuvirasto on näin toimiessaan luovuttanut riistavahinkolain 36 §:n vastaisesti tietoja median käyttöön. Maaseutuvirasto on kysyttäessä vastannut luovuttaneensa Lapin Kansalle v. 2015 tiedot toimituksellisiin tarkoituksiin.

Vahingonkorvausten saajien nimien ja kotipaikkojen sekä korvauksina saatujen euromäärien julkaisu rikkoo törkeällä tavalla vahingonkärsijöiden oikeusturvaa. Vahingonkärsijöiden joukossa on alaikäisiä lapsia, joiden tiedot niin ikään olisivat voineet tällä toimintatavalla päätyä mediaan. Kyseessä on aihe, joka herättää voimakkaita tunteita ja kiinnostusta paikallisessa yleisössä. Lasten päätyminen tämän tyyppisen huomion keskiöön olisi kohtuutonta, eikä tällaista riskiä saa viranomaisen toiminnassaan ottaa.

Maaseutuviraston toiminta on lainvastaisesti vaarantanut poroja omistavien lasten ja aikuisten henkilötietojen suojan. Petokorvauksia koskevien tietojen julkisuudesta säädetään erikseen erillislaissa (riistavahinkolaki), eivätkä niiden julkisuusperiaatteet siis ole johdettavissa

¹ Lapin kansa 9.3.2017 <https://www.lapinkansa.fi/lappi/ahmavahingosta-maksettiin-poromiehelle-lahes-70-000-euroa-pedontorjunta-on-kallista-15937069/>

maataloustuensaajien tietojen julkisuuden periaatteilla. Menetystä omaisuudesta maksettava vahinkokorvaus ei ole sama asia kuin elinkeinon harjoittamiseen osoitettu tuki.

Maaseutuviraston selvityksen mukaan "medialla on oikeus saada journalistisiin tarkoituksiin tuensaajien tietoja. Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnion mukaan tuensaajien tukitietoja voi julkaista lehdessä ja netissä osana toimituksellista juttua. Listauksia suurimmista tuensaajista ei olisi asianmukaista julkaista, mutta on toimituksen vastuulla, miten tietoa jatkojalostetaan ja mitä aineiston perusteella päätellään. Mahdolliset väärinkäytökset hoidetaan jälkivalvonnan keinoin tietosuojavaltuutetun toimesta." (Maaseutuviraston vastaus tiedustelumme asiassa).

Tietosuojavaltuutetun sivuston tietojen mukaan kuitenkin "kukin viranomaisesta tulkitsee julkisuuslakia itse ja viime kädessä asian ratkaisee tuomioistuimien. Tietosuojavaltuutetun toimivaltaan ei kuulu ottaa kantaa siihen, mikä tieto on julkinen ja mikä salassa pidettävä. Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki, 621/1999) sääntelee viranomaisten hallussa olevien asiakirjojen julkisuutta ja salassapitoa. Maaseutuvirasto on näin ollen myös viranomaisena antanut virheelliset ohjeet kysyjälle asian selvittämiseksi.

Aika ja paikka

Maaseutuvirasto on antanut henkilötiedot medialle siten, että Lapin kansa on julkaissut ne etusivun uutisena 9.3.2017.

Miksi menettely on lainvastainen

Kyseisten tietojen julkisuudesta säädetään erillislaissa, jonka säädöksiä Mavi ei ole viranomaistoiminnassaan noudattanut.

Riistavahinkolaki 36 §: Tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai Euroopan yhteisön toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, korvauksen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Salassapitosäännösten estämättä korvauksen hakijan kotikuntaa, vahingon aiheuttajaa, vahinkolajia, vahinkopaikkakuntaa, vahinkopaikan paikkatietoa, arviointikustannuksia sekä haetun ja maksetun korvauksen suuruutta koskevia tietoja voidaan luovuttaa myös riistaeläinten

kantoja, niiden aiheuttamia vahinkoja ja vahinkojen ennaltaehkäisyä varten tehtäviin tutkimustarkoituksiin sekä riistaeläinkantojen metsästyksen mitoittamista ja kohdentamista koskevaan päätöksentekoon.

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

Tietojen julkisuudesta säädetään muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ([621/1999](#)).

Muut tehdyt toimet:

Asiasta on pyydetty lisäselvityksiä Maaseutuvirastolta. Lisäselvitykset on kuvattu edellä. Asiasta ei ole Paliskuntain yhdistyksen toimesta tehty kantelua muille viranomaisille tai oikeusistuimiin.

Paliskuntain yhdistys pyytää oikeusasiamiehen kannanottoa edellä kuvattuun maaseutuviranomaisen toiminnan lainmukaisuuteen. Selvitystä pyydetään, jotta vastaavaa kansalaisten ja jopa poroja omistavien alaikäisten lasten oikeusturvaa ja henkilötietojen suojaa rikkovaa menettelyä ei jatkossa Maaseutuviraston toimesta kyseisessä asiassa tapahtuisi.

Rovaniemellä 25.4.2017

Anne Ollila
toiminnanjohtaja
Paliskuntain yhdistys

ao